

Landskap: Småland Upptecknat av: Eren Rydström
 Härad: (Cästra) härad Adress: Brodalen.
 Socken: (Korsberga), Solberga Berättat av: P. M. Rydström
 Uppteckningsår: 1925, incl. 1943. Född år 1836 i Korsberga.

Om berättaren kan meddelas, att han i barndomen delvis bodde i Solberga Socken. Han studerade sedan vid Västerbotten Seminarium och blev därpå folkskollärare i Bro i Bohuslän. Högkonsterna gäller dock hembygden och barndomen i Småland. Jag tror inte, att han överdrivit eller falskskrivit, utom när det har varit alltför knapphärdig och fåordig, då det gått att berättas.

Fä fet mjölk . . . . . s. 1.

Göken . . . . . s. 2.

Påskens för . . . . . s. 3.

Talesätt i mars . . . . . s. 4.

Perpetua (7 mars) . . . . . s. 5.

Fettisdagen . . . . . s. 6.

Nyårsdagen . . . . . s. 7.

Leder och brev.

För att få komma att lämnas mycket led mjölk,
skulle man skumma det feta som lämnas oranspa i
källans i hyn. Med detta skulle man sedan susa
kommas sprutas en natt i ordan. Man skulle bajs
på den ^{som} bod längst ned och gå baklänges och
susas de andra.

Det var en dag om våren som "det feta" gick upp
på ytan i källan. Då sprang funktionen med en
kraka för att samla upp det. Det var då fullständig
knyttöppning mellan funktionen för att hinna fäst
litet så många källor som möjligt; nämligen blev
det litet över att skumma sedan lido för och her gången,
men det som blev företa gången var fäst och bäst.

Om Gökarna

Vid "gringelst", som Pungsten kallades, skulle gökarna
ta gale för första gången, annars skulle inte året bli
gott. Man hörde att om en gammal löts gård
hörd gökarna så kunde han därpå höra, hur många år
han hade kvar att leva. Det var lika många som gökarna
gal utan att flyga bort. Och de nygifta kunde
lära sina kusinerna barn de skulle få. Det var
lika många som gökarna gal "tro-tro" på sammansgan.
Man hörde att gökarna blev hök, då han det andra
året kom tillbaka till sammansgan.

ACC. N:R M. 9008:3.

Om Påskan Lör.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den som kom rikt ut sängen på påskdagen, fisk aldrig något färdigt, blev seufärdig med allting.

Tror det på påskdagen gick skulle det vara i fem veckor.

Barren skulle ha smakat på rikt för påskdagen på morgon, annars blev de sära, om man slog den säften.

Man gav därför alltid barren ris på långfredag eller påskafton.

Det ansågs bli gott år om påskvädet var klart hela helgen. Blev det påskdagen, blev det mycket snö.

Snöade det på påskdagen, ansågs året bli dåligt med litet föder och litet säd.

Det blev rikt påsk, om juleen var god.

ACC. N:R M. 9008:4.

Tekniskt i mars.

Marsblom är inte bra, aprilblom är bäst, majblom bäst.

Mars snö ger truket ned.

Om göken get, skorken byggen och vildgännen komma
i mars, bli det lidigt väd och gull är.

[När "Lång Mars" kommer, gå det åt,] När "lång-mars" kommer,
går det viden.

Lång som kalva mars. (den långa tröskelogen)

Tre nuntan snall det vara i mars.

Mars tvåke är lika bra som april orrs.

Mars med sitt snagg, locken barusa ut för vägg.

Vad mars inte vill, kommer i april.

Galen som en kall i mars.

Gift dig i mars, så får du uggan le jill.

Kom inte mars för nära, för då blir du rivna.

I skulet av mars skall man lägga sig mid dagljus.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Lång-mars" = Lång,
tröskeloge, på vilken
trästen förs fram
o. tillbaka med
slagbullen.

ACC. N:R M. 9008:5.

Perpetua. (Den 7 mars)

Om Perpetua är gån
bli värus både lidig och stån.

Har Perpetua suå i håru,
dröjen ännu längs värus.

Har Perpetua is på fjö
kommer säkert April med suå.

Vil du leva utan svids
uli manad mars den blids,
du skall blodet på ij låta,
bada varut skall mera låta.

Vad du ätes eller dricker
mållig var i svirt och seder! (i sed och skricker!)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bondepraktikan

— " —

ACC. N:R M. 9008:6.

Fettisdagen.

Maris beständesdagen kallades för "fettisdagen". Då skulle man äta ett särskilt slags kuller, som kallades "fettisdagskuller". Om man gick till en annan gård samma dag, skulle man laga med sig en tortel potatis och grönsaker under en malla eller en raffa i den andra gård. Då skulle grannsämjum hålla sig god under året. Ville man ha tur med allt arbete under sommaren, då skulle man inte lämba gris på fettisdagens kväll sedan vilka inne i märket och så på stjärnarna. Det skulle då i den nästa år om något särskilt skulle hända det året. Blivande de nämligen olika och oroligt, så skulle något gale inläffa.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 9008:7

Nyårsresor.

På det ställe, där man hade hund, gav man dem på nyårsaftonen en bit bröd av korn, en av råg och en av havre. Den bit som man lag läst, skulle under det nya året ge bär i utbytet på åren.

Den person som hundens skälles på läst på nyåret, skulle läst bli sjuk eller dö under året. På nyårsdagen fick ingen gå ifrån ett ställe utan att ha blivit berörd på något sätt. Men man ej detta, sådes att man var ut det nya året lyckas ut gårdem.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV